N°. 199. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 15 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 24 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.

KONINKLIJK BESLUIT *van* 19 *Augustus* 1853, *n°.* 60, *betrekkelijk de oprigting eener kamer van koophandel en fabrieken te Bergen-op-Zoom.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 12den Augustus 1853, n°. 170, 6de afdeeling;

Gezien het reglement, betreffende de kamers van koophandel en fabrieken, vastgesteld bij Ons besluit van 9 November 1851 (*Staatsblad* n°. 142);

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. In de gemeente *Bergen-op-Zoom*, provincie *Noordbrabant*, wordt eene kamer van koophandel en fabrieken gevestigd, bestaande uit *zeven* leden.

Art. 2. De som, waarvoor, volgens het 2de lid van art. 9 des aangehaalden reglements, de kiezers, ter zake van eenig bedrijf van handel of fabriekwezen, in het patentregt, op het minst moeten zijn aangeslagen, wordt voor de kamer van *Bergen-op-Zoom* bepaald op *zeven gulden.*

Art. 3. De vergaderingen tot het kiezen der leden voor de nieuwe kamer worden gehouden in de maand October 1853.

Art. 4. De nieuwe kamer treedt in werking met den eersten December 1853.

Art. 5. De eerste gewone aftreding van leden, bedoeld bij art. 7 van het reglement, geschiedt met het einde van 1854.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften worden gezonden aan Onzen Minister van Finantien, en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 19den Augustus 1853.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 11den dezer, n°. 74, is aan den luitenant-ter-zee van de 1ste klasse, jhr. *J. Westpalm van Hoorn van Burgh*, adjudant van den directeur en kommandant der Marine te Vlissingen, en bij dat van den 22sten dezer, n°. 21, aan den magazijnmeester der Marine bij 's Rijks werf aldaar, *W. C. Story*, op hun daartoe gedaan verzoek, vergund het aannemen en dragen van het versiersel, den eersten van ridder der orde van den Rooden Adelaar der 4de klasse, en den anderen van ridder dier orde 3de klasse, hun door Z. M. den Koning van Pruissen geschonken.

Bij besluit van den 22sten Augustus 1853, n°. 29, heeft Z. M. goedgevonden, tot burgemeester der gemeente Giessendam c. a. te benoemen *J. van Aken.*

Bij besluit van den 22sten Augustus 1853, n°. 31, heeft Z. M. goedgevonden, den heer *C. Mol* te ontslaan uit de betrekking van gezworen van den polder Baarland c. a., provincie Zeeland.

Bij Koninklijk besluit van den 4den dezer, n°. 79, in aan *Jannes Gakink*, voerman te Enschedé, kwijtschelding verleend eener som van f 15, van de bereids door hem betaalde geldboete van f 25, waartoe hij den 14den September 1852 door het kantongeregt te Goor, onder anderen, is veroordeeld, wegens het berijden van den straatweg met een wagen, waarvan de velgen der wielen de vereischte breedte niet hadden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Zaturdag jl. zijn te Weenen particuliere berigten uit Konstantinopel ontvangen, volgens welke de Porte niet zonder weêrzin besloten had de nota der vier mogendheden betreffende het Turksch-Russisch geschil aan te nemen, doch aan deze aanneming eene voorwaarde te verbinden. Deze voorwaarde schijnt het tijdstip van de ontruiming der Donauvorstendommen te betreffen. Het gevolg zou, volgens de bovenbedoelde berigten, in allen gevalle zijn dat de nota niet definitief door de Porte aangenomen werd zoolang ten aanzien der door haar gestelde voorwaarde geen antwoord van Rusland zou ontvangen zijn.

— Het *Journal de Francfort* ontvangt uit Weenen het berigt dat Rusland verklaard heeft de Donau-vorstendommen te zullen ontruimen zoodra de Weener nota onvoorwaardelijk en onveranderd door de Porte zou zijn aangenomen.

— In de laatste zitting van het Britsche Lagerhuis is aan de regering gevraagd of zij van de aanstaande ontruiming der Donau-Vorstendommen genoegzaam zeker was om zonder bezorgdheid het Parlement te laten uiteengaan. Lord Palmerston zeide te vertrouwen dat de Keizer van Rusland, getrouw aan het eergevoel en aan de regtschapenheid die vooral den souverein van een groot land pasten, uit eigen beweging van de eerste gelegenheid zou gebruik maken om zijne troepen terug te roepen, daar men thans de minnelijke beslechting van het geschil mogt verwachten.

— Volgens het oordeel der Londensche *Times* behoorde Turkije in zijn eigen belang zich te haasten de Weener nota aan te nemen: » De conferentie te Weenen heeft ontegenzeggelijk voor de Porte veel beter voorwaarden verkregen dan zij zelve zou hebben kunnen verwerven. Nadat Rusland met oorlog had gedreigd indien zijn ultimatum niet zonder de minste verandering aangenomen wierd, heeft de Czar genoegen genomen met eene door de vier mogendheden goedgekeurde nota welke niet wezenlijk verschilt van de nota die door Turkije zelf vroeger is voorgeslagen.

» Intusschen heerscht onder de Muzelmansche bevolking vrij wat opgewondenheid; en Omer-Pacha heeft zijne voorposten vooruitgebragt tot punten op den regter Donau-oever, alwaar het tot eene botsing tusschen Russische en Turksche militairen zou kunnen komen. De Turksche bevelhebber heeft verklaard te zullen vuren op elk gewapend schip onder Russische vlag hetwelk den Donau verder mogt willen opvaren dan het punt alwaar hij den Pruth opneemt, tot waartoe Russische oorlogschepen volgens de verdragsbepalingen mogen opvaren. Vier Russische kanonneerbooten die tot Galacz waren gekomen, hebben opeisching ontvangen om terug te keeren.

» In Servie heerscht niet weinig gisting: drie Oostenrijksche regementen zijn deswege aan de Servische grens vereenigd; en een der aan het Russische gezantschap te Weenen verbonden personen, de heer Fonton, is naar Belgrado gezonden met last om aan de Serviers elke beweging in de tegenwoordige gesteldheid der zaken te ontraden. Evenzoo heeft de Russische regering in Montenegro het uitbreken van onlusten trachten voor te komen."

ITALIE.

Het officiele dagblad der Romeinsche regering berigt in zijn nommer van den 17den dezer, dat een aantal uitgewekenen die wegens politieke misdrijven den Kerkelijken Staat hadden verlaten, te Civita-Vecchia aan land gekomen zijn met het plan om in overleg met bewoners dier stad een revolutionairen aanslag te wagen; maar dat de overheid, tijdig van hunnen toeleg verwittigd, hen met hunne medepligtigen gevat heeft.

— In het Toscaansche regeringsblad is eene ministeriele aanschrijving openbaar gemaakt, hoofdzakelijk inhoudende dat de vrees voor schaarschheid van voedingsmiddelen in Toscana voorbarig en overdreven is, en dat de graanhandel niet moet worden belemmerd.

— In het Sardinische regeringsblad van den 17den dezer is een koninklijk besluit afgekondigd, waarbij, krachtens eene onlangs gemaakte wet, aan de geestelijken op het eiland Sardinie 469,868 francs wordt toegekend als vergoeding over het loopende jaar voor de opheffing der tienden.

DUITSCHLAND.

Eindelijk is het verdrag wederzijds bekrachtigd hetwelk ruim een jaar geleden tusschen Pruissen en andere Duitsche Staten eenerzijds en de Vereenigde Staten anderzijds gesloten is tot wederzijdsche uitlevering van boosdoeners. Het is thans in het Pruissische Staatsblad afgekondigd. Moord, zeeroof, brandstichting, valschheid in bewijsstukken, vervaardiging en verspreiding van valsch metaal- of papiergeld, en verduistering van landspenningen, zijn de misdaden wegens welke uitlevering kan worden gevraagd; wegens staatsmisdaden wordt geene uitlevering veroorloofd. Verder wordt bepaald dat de uitlevering alleen mag plaats hebben op zoodanige bewijzen als in het uitleverende land vereischt worden om iemand te kunnen in hechtenis nemen en in staat van beschuldiging stellen.

FRANKRIJK.

De Keizer wordt in het midden dezer week van de badplaats Dieppe, waarheen hij zich met de Keizerin begeven heeft, te Parijs teruggewacht; hij zal zich van hier na een zeer kort oponthoud naar het departement van het Noorden begeven om Rijssel en St. Omer te bezoeken en groote manoeuvres in het kamp van Helfaut bij te wonen.

Het kamp van Satory is thans door de derde divisie van het leger van Parijs betrokken. Ten einde aan de soldaten een blijk van zijne tevredenheid over hun ijver en goed gedrag te geven, heeft de Keizer hun het genoegen van eenige voorstellingen van het groote Parijsche paardenspel toegedacht. Er wordt daarvoor in het kamp een grootsch amphitheater in antieken stijl aangelegd, waarin al de troepen van het kamp, 15,000 man te zamen, te gelijk op zoden banken zullen kunnen plaats nemen.

— Aan de Parijsche beurs is in den loop der vorige week de prijs der Fransche staatsfondsen omstreeks 1 franc gedaald; het tekort in Frankrijks graanproductie en de vertraging der beslechting van het Turksch-Russisch geschil waren de redenen dier reactie. Evenwel zijn de aandeelen van Fransche spoorweg-ondernemingen rijzende gebleven: groote kapitalen worden thans in die en dergelijke ondernemingen geplaatst.

De graanprijzen zijn in de vorige week te Parijs en in de departementen weder veel gerezen, en bij de tegenwoordige stemming der gemoederen verwacht men nog verdere rijzing. De berigten uit de onderscheiden graantelende oorden des lands bevestigen de verwachting dat de opbrengst minder zal zijn dan het gemiddelde; doch het tekort schijnt niet zoo groot dat het grond geeft voor eene verhooging der graanprijzen met 50 tot 60 per cent, in vergelijking met de laatste voorafgegane jaren. Intusschen rekent men er op dat de tegenwoordige hooge prijzen groote hoeveelheden buitenlandsch graan naar Frankrijk zullen lokken, vooral nu het vlottend invoerregt voor de eerstvolgende vijf of zes maanden door een laag en vast regt is vervangen.

BELGIE.

Gisteren zijn de Kroonprins en de Kroonprinses van Belgie in eene voor het publiek toegankelijke zaal van het koninklijk paleis door den burgemeester van Brussel burgerlijk gehuwd.

De *Indépendance* komt met warmte op tegen de meening van sommigen, dat het vorstelijk huwelijk niet op dezelfde wijze als dat van elk burgerman behoorde te worden gesloten. » Het Koningschap vernedert zich niet — zegt het liberale blad — door met daden het groote beginsel der burgermaatschappij van den nieuwen tijd te huldigen, het beginsel der gelijkheid van alle burgers voor de wet. De Koninklijke Majesteit wordt niet geschonden maar veeleer verhoogd door dat zij het voorbeeld geeft van onderwerping aan 's lands wetten. De tusschenkomst van den gewonen officier van den burgerlijken stand wordt volgens den stelligen wil onzer wet voor de prinsen van het koninklijk huis even zeer vereischt als voor alle andere burgers; en het decreet van Keizer Napoleon I, hetwelk den rijks-kanselier tot officier van den burgerlijken stand voor het regerend huis stelt, is voor Belgie niet meer geldig, zoo het al niet formeel is afgeschaft. Doch ware dit decreet nog van kracht en het voorschrift der wet minder stellig, dan nog zou het een gelukkig denkbeeld geweest zijn, in overeenstemming met de zeden en begrippen van het Belgische volk alle bijzondere vormen bij het vorstelijk huwelijk te vermijden. Er moet ontzag voor het koningschap zijn, maar ook liefde: en wanneer het volk het koningschap zoo digt bij zich ziet, heeft het er meer liefde en geen minderen eerbied voor."

Terstond na de burgerlijke verbindtenis, is het huwelijk in de hoofdkerk van Brussel met volle kerkelijke praal ingezegend door den kardinaal-aartsbisschop van Mechelen, primaat van Belgie, bijgestaan door al de bisschoppen des lands.

— Bij gelegenheid van het hooge huwelijk heeft de Koning alle door de raden van discipline der burgerwacht uitgesproken straffen kwijt gescholden.

ENGELAND.

De Londensche *Globe* zegt in een overzigt van de werkzaamheden der nu gesloten parlementszitting:

» De honderd bills die het Parlement in deze zitting op voordragt van het tegenwoordige ministerie aangenomen heeft, zijn alle schier zonder wezenlijke verandering doorgegaan. De partijzucht heeft er naauwelijks eene kunnen verminken of vervalschen. Het ministerie heeft grooten invloed verworven; in het Huis der Gemeenten konde het bijkans bevelen; een gevolg van de algemeen erkende voortreffelijkheid der door hetzelve voorgedragen maatregelen. Het heeft ook verscheiden leden van beide Huizen aangemoedigd om wetsvoorstellen te doen; ook hierin zien wij eene heilzame werking van den invloed des bewinds, terwijl een uitsluitend tot ééne partij behoorend ministerie de hulp van anderen dan partijgenooten niet zou hebben kunnen te baat nemen; en zijn van die wetsvoorstellen eenige met reden verworpen, andere zijn tot onze blijdschap aangenomen en de overige zijn niet te loor gegaan maar tot de volgende parlementszitting aangehouden.

» Zelden moest een ministerie in eene parlementszitting van zijne voordragten een zoo klein aantal intrekken of zien uitstellen. Daaronder is de bill tot uitbreiding van het volksonderwijs de voornaamste; doch de intrekking derzelve geeft aan de regering gelegenheid om aldra aan eene minder met werkzaamheden overladen vergadering een afdoenden maatregel betreffende deze hoogst gewigtige aangelegenheid voor te dragen.

» Wat een kabinet waard is hetwelk gevormd wordt door eene zoogenaamde coalitie of vereeniging van mannen die niet tot dezelfde partij behooren, is thans gebleken. De gesteldheid des Parlements heeft het voor de mannen die het meest bekwaam waren om twee onzer staatspartijen te leiden, mogelijk gemaakt in één kabinet te treden; en zoo werd het hunne taak te overwegen hoe zij het moesten aanleggen om eenstemmig te handelen, en niet hoe zij zich het verst van elkander zouden verwijderen. Dat het hun gelukt is, kan men nu reeds zeggen, nadat het bewind acht maanden bestaan heeft. Het ministerie van lord Aberdeen heeft getoond dat van eene coalitie betere maatregelen kunnen komen, dan van vertegenwoordigers eener enkele partij, omdat eene coalitie niet verpligt is bestendig eene oude partijleuze voor oogen te houden of overeenstemming met de tegengestelde leuze te vermijden; een door coalitie gevormd ministerie heeft vrijheid om maatregelen te beramen die geene andere aanbeveling hebben dan innerlijke deugdelijkheid. Een ander voordeel der coalitie is dat niet langer de helft onzer invloed hebbende mannen door de betrekking tot eene partij genoopt wordt het regt en het algemeen belang tegen te staan telkens wanneer deze door het bewind voorgestaan worden."

— Het Hoogerhuis heeft den 19den dezer als hof van appel einduitspraak geveld in een regtsgeding waarbij gewigtige punten van burgerlijk en van staatsregt te beslissen waren. De graaf van Bridgewater geen regtstreekschen erfgenaam hebbende en zijn oud-adelijken familienaam wenschende in stand te houden na zijnen dood, vermaakte een vermogen van 2,000,000 L. st. aan lord Alford, doch met bepaling dat het van dezen niet op diens zoon maar op diens broeder zou overgaan, tenzij lord Alford den titel wist te verwerven van hertog of markies van Bridgewater. In 1851 stierf lord Alford zonder een van beide titels te hebben verkregen; doch toen kwam zijn zoon op tegen de bepaling des testaments welke hem het door den graaf van Bridgewater nagelaten vermogen ontzegde; hij beweerde dat die bepaling met het algemeen belang strijdig en alzoo volgens een in Engeland aangenomen regtsbeginsel nietig was.

De zaak werd voor onderscheiden regters behandeld; negen van de eerste regtsgeleerden beslisten dat de bepaling geldig was, terwijl twee in tegengestelden zin uitspraak deden. Bij het Hoogerhuis is de bepaling nietig verklaard als strijdig zijnde met het algemeen belang: de titel toch waarvan de erflater het erfelijk bezit van zijn vermogen afhankelijk gesteld had, geeft regt om in het Hoogerhuis te zitten; het pairschap nu werd wel is waar — zoo zeide lord Lyndhurst bij de ontwikkeling van het in het Hoogerhuis aangenomen gevoelen — door de Kroon verleend, maar niet anders dan op voordragt der ministers; alzoo moest de aangevallen testamentaire beschikking ten gevolge hebben, vooreerst dat er om eenen zetel in het Hoogerhuis gekuipt en het bewind in verzoeking gebragt werd de hoogste waardigheid, die het loon van uitstekende talenten en verdiensten moest zijn, aan eenen onwaardige te schenken; vervolgens dat iemand die tegenover het ministerie nimmer geheel vrij kon zijn, tot de gewigtige werkzaamheden van het pairschap geroepen werd en als zoodanig invloed op 's lands hoogste belangen bekwam.

Zelfs door bladen die met de uitspraak van het Hoogerhuis geheel instemmen, wordt erkend dat voor de tegengestelde uitspraak veel te zeggen is, zoolang de zaak alleen beschouwd wordt met het oog op de bestaande wetsbepalingen, zoo als zij door den lageren regter moest beschouwd worden. Doch zij merken tevens op, dat het Hoogerhuis niet, gelijk de gewone regter, alleen vraagt wat wet is, maar ook wat wet moest zijn; en zij beschouwen dit regtsgeding als een blijk hoe heilzaam het bestaan is van eene zoodanige regtsmagt, die zich niet strikt aan de voorschriften der wet behoeft te houden.

— Men weet dat een gedeelte der Anglicaansche geestelijkheid sedert eenige jaren streeft naar werkelijke deelneming aan het bestier van de aangelegenheden der staatskerk, hetwelk sedert anderhalve eeuw in de daad uitsluitend door de kroon of liever door de aan het Parlement verantwoordelijke ministers wordt gevoerd; en dat dit streven van de zijde des gouvernements en der hooge geestelijkheid tegengewerkt wordt. Van weêrszijden gaat men hierbij op eene eigenaardige en naar veler oordeel kleingeestige wijze te werk; de gebruikelijke vormen worden steeds in acht genomen, maar men zoekt daarin middelen, aan de eene zijde om eene verandering van het wezen der kerkinrigting te bewerken, aan den anderen kant om die pogingen te verijdelen. Zoo was, naar gewoonte, het door de geestelijkheid uit haar midden verkozen vertegenwoordigend ligchaam (de convocatie of synode) opgeroepen om bij de sluiting der parlementszitting bijeen te komen en onmiddellijk weder, te gelijk met het Parlement, verdaagd te worden. Doch de sluiting der parlementszitting werd door eene toevallige en onvoorziene omstandigheid twee dagen vertraagd. Hiervan wilden eenige geestelijken partij trekken om de bijeenkomst tot iets meer dan eene bloote formaliteit te maken, en de toevallig verkregen tijdsruimte gebruiken tot het verrigten van eene of andere ernstige werkzaamheid. Om dit plan te verijdelen, liet men hen uren lang wachten op de komst van den voorzitter, zonder wiens tegenwoordigheid niets kon worden verrigt; deze hield zich nabij de vergaderzaal als 't ware schuil, in zijne schuilplaats met de ter vergadering opgekomen geestelijken gedurig onder 's hands overleg houdende; toen de dag bijna verstreken was, verscheen hij in de vergadering, maar met hem kwam de aartsbisschop, die terstond de synode verdaagde, en aan de aanwezigen naauwlijks den tijd liet om over het lange wachten te klagen en de vermijding daarvan voor het vervolg te verzoeken. De aartsbisschop schreef het aan een misverstand toe dat de aanwezigen zoolang hadden moeten wachten, en betuigde daarover zijn leedwezen; maar toen hij de synode weder tot den 10den November aanstaande verdaagde, wachtte hij zich wel, het uur der bijeenkomst te bepalen.

Het bevreemdt sommigen dat de naar zelfbeheer strevende geestelijken zich niet tot het Parlement wenden met hunne grieven, daar dit de eenige magt is die met de kroon in de betrekking tusschen Kerk en Staat verandering kan maken; maar zij schijnen te wel overtuigd dat hunne poging bij het Parlement geene ondersteuning zou vinden: trouwens in het Parlement en onder het publiek schijnt het denkbeeld algemeen te zijn dat met het vroeger zelfbeheer der Anglicaansche Kerk ook de kerkelijke twisten van vroegeren tijd zouden terugkeeren, en dat de staatskerk voor de bescherming die zij van staatswege geniet, hare vrijheid moet opofferen.

— In het laatst der vorige week is te Londen in het locaal der handelsinrigting van Lloyd eene meeting gehouden van kooplieden, assuradeurs, scheepsreeders enz. om den heer Maury te hooren over zijn plan van weêrkundige waarnemingen op zee tot bevordering der zeevaartkunde. De vergadering besloot het Britsche gouvernement aan te sporen om met de regering der Vereenigde Staten zamen te werken tot de uitvoering van dat plan; terwijl de aanwezigen daartoe van hunne zijde allen bijstand toezegden. Met bijzondere belangstelling hoorde men den heer Maury uitleggen hoe hij door de hulp van een duizendtal Noord-Amerikaansche scheepskapiteins, die hem vrijwillig waarnemingen van alle punten der aarde verschaften, voordeelige wegen voor de scheepvaart gevonden had. Zoo was de afstand van New-York naar Rio-Janeiro met een vijfde, die naar Californie met eene maand verminderd, terwijl hij de reis naar Australie en terug voor clipper-schepen tot 125 of 130 dagen hoopte te verminderen. Ook had hij door het nagaan der scheepsboeken van walvischvaarders aanwijzingen der voor die vangst geschikte oorden verzameld. Hij roemde de mildheid waarmede het gouvernement te Washington, gedachtig dat » tijd geld is," hem in het verzamelen van waarnemingen ondersteunde; en hij riep daartoe ook de welwillende hulp der Engelsche en andere buitenlandsche koopvaarders in. Inzonderheid wenschte hij meer berigten omtrent wind en stroom in den Indischen Oceaan en in de Stille Zuidzee, waartoe hij de medewerking noodig had van al degenen die om Kaap Hoorn of om de Kaap de Goede Hoop varen.

— In de vorige week is te Pusey van wege de koninklijke Britsche maatschappij van landbouw eene vergelijkende proefneming gehouden met vijf verschillend zamengestelde maaiwerktuigen, in bijzijn eener tallooze menigte belangstellenden uit onderscheiden deelen des Rijks en ook van een aantal buitenlanders. Nadat de werktuigen bij verschillende veldgewassen door de uitvinders of vervaardigers zelven waren in het werk gesteld, hebben de door de maatschappij benoemde deskundigen de volgende uitspraak gedaan:

» Het vochtige weder heeft de proefneming belemmerd; wij hebben echter de geschiktheid der onderscheiden werktuigen zoo zorgvuldig mogelijk onderzocht, en eenstemmig den door de maatschappij uitgeloofden prijs van 20 L. st. toegekend aan de machine van Bell; de machine naar de vinding van M'Cormick kunnen wij zeer aanbevelen; ook die naar de vinding van Hussey is aanbevelenswaardig. In de werking der voor ons gebragte maaiwerktuigen hebben wij een onmiskenbaren vooruitgang opgemerkt; evenwel zijn wij van oordeel dat men door vereeniging van zekere in de onderscheidene ons vertoonde werktuigen aanwezige bestanddeelen, eene machine zou kunnen zamenstellen die al de tot nog toe be-

kende overtreffen en de voordeelen vereenigen zou van eenvoudigheid in zamenstel, grooter duurzaamheid en vermindering van den koopprijs, terwijl zij gemakkelijker in beweging gebragt en door den veldarbeider bestierd zou kunnen worden."

— Het kamp op de heide van Chobham is op het einde der vorige week opgebroken. De opperbevelhebber der Britsche landmagt, lord Hardinge, heeft bij een dagorder zijne hooge tevredenheid aan de troepen betuigd over de reeds blijkbare vruchten der oefeningen en over het goed gedrag der aldaar gelegerde troepen; zijnde onder de 16,000 man slechts een enkele die zich aan ernstig wangedrag schuldig maakte.

Hoewel het verblijf in het kamp door de regenachtige weêrsgesteldheid voor de manschappen soms inderdaad moeijelijk was, is de gezondheidsstaat er over het algemeen beter geweest dan in de kazerne. De gezamenlijke kosten dezer groote militaire hoogeschool, gelijk het kamp door de *Times* genoemd wordt, zullen niet meer dan 80,000 L. st. beloopen.

— In de afgeloopen week is te Londen eene ongemeen groote hoeveelheid vee van het vasteland en meerendeels uit Nederland ingevoerd; te weten ruim 17,000 stuks, waaronder 12,000 schapen.

— Sedert nagenoeg drie jaren worden in het Vereenigd Rijk, op het vasteland van Europa en in de Vereenigde Staten geldelijke bijdragen ingezameld tot het stichten eener Katholijke hoogeschool in Ierland. De daardoor bijeengebragte som bedraagt thans bijkans 40,000 L. st.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 23sten Augustus.*

Dezer dagen heeft Zijne Majesteit de Koning eene verzameling van landbouwwerktuigen volgens dr. Newington, aan het Kabinet van Landbouwwerktuigen te Utrecht geschonken, bestaande in:

een zaaiwerktuig voor trekdieren, voor zeven rijen;
een dergelijk voor handgebruik, voor vijf rijen;
een dito dito voor drie rijen;
drie handschoffels, voor drie rijen;
een hand-aardploeg, voor drie rijen;
eene paardeschoffel;
een voetploeg;
een groote mestspreider;
een kleinere, voor handgebruik;
een pootwerktuig met raderen, voor acht rijen;
een dergelijk zonder raderen, voor idem.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren:

1°. de volgende laatstelijk door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerpen, te weten:

dat tot aanvulling der wet van 1852, betrekkelijk de pensioenen der zee- en landmagt;

dat tot wijziging der wet van 28 Augustus 1851 (bevordering der officieren van de geneeskundige dienst en van de administratie bij de zeemagt);

dat tot wijziging der wet van 28 Augustus 1851 (pensioenen der officieren van de geneeskundige dienst en van de administratie bij de zeemagt);

dat tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van plaatselijke verordeningen;

dat tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen, dienst 1852;

dat tot sluiting van het kanaal van St. Andries;

dat tot wijziging van het tarief van in- en uitgaande regten;

dat tot regeling van het fonds van consignatien;

dat tot opheffing der beperkende bepalingen in den Molukschen Archipel met opzigt tot handel en scheepvaart;

die tot naturalisatie van J. F. H. M. Schulze, en negen anderen;

dat tot tijdelijke instandhouding van eenige Belgische wetten en besluiten in het hertogdom Limburg;

dat tot verlenging van den termijn bij art. 293 der gemeentewet gesteld;

dat tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekkingen;

dat tot wijziging van hoofdstuk VI der staatsbegrooting voor 1852 (Kindergelden);

die tot naturalisatie van F. L. G. Salbach en negen anderen;

dat tot opening van eenen nieuwen termijn ter vervulling der formaliteiten, bedoeld bij art. 9 der wet van 28 Julij 1850 (naturalisatie);

dat tot wijziging van hoofdstuk II der staatsbegrooting van 1852;

dat tot wijziging van hoofdstuk III der staatsbegrooting van 1852 (onderstand van behoeftige Nederlanders buiten 's lands);

dat tot goedkeuring van een tractaat van vriendschap handel en scheepvaart met de republiek van Costa Rica;

dat tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der domeinen en de gemeente Genemuiden;

die tot naturalisatie van O. A. Uhlenbeck en achttien anderen;

dat tot afstand van domeinen ten behoeve van een ziekenhuis te Leyden;

die tot naturalisatie van L. Rindskopf en zeven anderen;

2°. de geloofsbrieven van de onlangs nieuw benoemde leden de heeren J. S. Lotsy en F. van der Oudermeulen, welke door eene Commissie onderzocht en deugdelijk bevonden zijn, waarna die heeren onmiddellijk zitting genomen hebben.

In deze zitting heeft de trekking der afdeelingen plaats gehad, waarna de leden zich tot benoeming van voorzitters en onder-voorzitters naar hunne respective sectien hebben begeven.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, waarin weder al de leden tegenwoordig waren, zijn de beraadslagingen over art. 2 van het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen voortgezet.

Daarover hebben het woord gevoerd de heeren: Dommer van Poldersveldt, Bots, van Nispen van Sevenaer, Bosscha, de Man, Schimmelpenninck van der Oije, van Eck, Luijben, de Kempenaer, Dirks, Hengst, Ter Bruggen Hugenholtz, van Heiden Reinestein, van Bosse, van Lennep, Godefroi, Thorbecke, van Hoëvell, Groen van Prinsterer, Elout van Soeterwoude, van der Brugghen, de Brauw en de Minister van Justitie.

Op dit artikel zijn voorgesteld twee amendementen, namelijk één van den heer Elout van Soeterwoude, strekkende om de woorden waaruit het bestaat:

» Vreemdelingen worden tot het bedienen van de openbare godsdienst niet toegelaten, dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen"

aldus te lezen:

» Vreemdelingen aanvaarden geene kerkelijke bediening dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen."

Dit amendement is met 45 tegen 23 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Deinse, de Kempenaer, Westerhoff, de Poorter, van Hoëvell, van der Poel, Taets van Amerongen, Reinders, van Lennep, Dirks, Bots, Hengst, Blaupot ten Cate, Zylker, Hoffman, Sloet tot Oldhuis, L. D. Storm, Thorbecke, Ter Bruggen Hugenholtz, van Eck, Slicher van Domburg, Wintgens en Rijk.

Het tweede amendement is voorgesteld door den heer Godefroi, die als tweede alinea bij dit artikel wenscht gevoegd te zien de navolgende bepaling:

» Alleen in het belang der openbare orde en rust kan die toestemming geweigerd worden."

Dit amendement is met 56 tegen 12 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Bots, Hengst, Blaupot ten Cate, Zylker, Sloet tot Oldhuis, L. D. Storm, Thorbecke, Bosscha, de Poorter, Dommer van Poldersveldt, van Hoëvell en Reinders.

Artikel 2 na de daarin gemaakte veranderingen luidt nu aldus:

» Vreemdelingen aanvaarden geene kerkelijke bediening dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen.

» Alleen in het belang der openbare orde en rust kan die toestemming geweigerd worden."

Met 43 tegen 25 stemmen is dat artikel aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Wintershoven, Beens, Reinders, Strens, van Lennep, Jespers, Bots, Hengst, Blaupot ten Cate, de Lom de Berg, Luijben, van Nispen van Sevenaer, Zylker, de Man, Meeussen, Sloet tot Oldhuis, L. D. Storm, Thorbecke, Ter Bruggen Hugenholtz, van Eck, Groen van Prinsterer, Westerhoff, de Poorter, Dommer van Poldersveldt en van Hoëvell.

Aan de beraadslagingen over art. 3, luidende:

» De titulaturen in de kerkgenootschappen aan de bedienaren der openbare godsdienst toegekend, geven noch ten opzigte van het wereldlijk gezag, noch ten opzigte van andere kerkgenootschappen, eenige aanspraak, rang of voorregt.

» In de aanraking met het wereldsch gezag worden die titulaturen alleen gebezigd na vermelding van den geslachtsnaam der titularissen."

hebben deel genomen de heeren van Asch van Wijck, Strens, van Eck en de Minister van Justitie.

De heer van Asch van Wijck heeft voorgesteld om aan het einde van de 2de alinea te voegen de woorden:

» en met aanduiding van het kerkgenootschap waartoe zij behooren."

Dit amendement is met 49 tegen 19 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: Taets van Amerongen, Engelen, van Reede van Oudtshoorn, Baud, van Asch van Wijck, Hoffman, van Heiden Reinestein, Groen van Prinsterer, Rijk, Elout van Soeterwoude, van Lynden, Schimmelpenninck van der Oije, van der Veen, de Kempenaer, van Rappard, van der Brugghen, Stolte, Hoekwater en van der Poel.

Nadat de Regering had voorgesteld om in de 2de alinea het woordje *na* in *met* te veranderen, is het aldus gewijzigde artikel met 42 tegen 26 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van den Heuvel, van Wintershoven, Beens, Reinders, Strens, Jespers, Bots, Hengst, Blaupot ten Cate, de Lom de Berg, Luijben, van Nispen van Sevenaer, Zylker, de Man, Meeussen, Sloet tot Oldhuis, L. D. Storm, Thorbecke, Ter Bruggen Hugenholtz, van Eck, van Bosse, van der Veen, Westerhoff, de Poorter, Dommer van Poldersveldt en van Hoëvell.

Artikel 4 luidende:

» De ter aanwijzing van kerkelijk gebied door kerkgenootschappen gebezigde namen van provincien of gemeenten worden slechts als van kerkelijken aard beschouwd en hebben geen verder gevolg."

is zonder beraadslaging met 43 tegen 25 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Jespers, Bots, Hengst, Blaupot ten Cate, de Lom de Berg, Luijben, van Nispen van Sevenaer, Zylker, de Man, Meeussen, Sloet tot Oldhuis, L. D. Storm, Thorbecke, Ter Bruggen Hugenholtz, van Eck, van Bosse, Westerhoff, de Poorter, Dommer van Poldersveldt, van Hoëvell, van den Heuvel, van Wintershoven, Beens, Reinders en Strens.

De beraadslagingen over art. 5 zijn daarop aangevangen. Daaraan hebben deelgenomen de heeren van Reede van Oudtshoorn, van Akerlaken, van den Heuvel, van der Brugghen, van Eck, Thorbecke, van Wintershoven, van Rappard, Dommer van Poldersveldt, van Goltstein, Godefroi, en de Poorter.

De Voorzitter heeft daarna de openbare zitting in eene met gesloten deuren veranderd.

Morgen ten tien ure zal met de behandeling van het wets-ontwerp worden voortgegaan.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 76—83 van het BIJBLAD II, inhoudende het slot van het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 20sten, en het verslag van dat der zitting van de genoemde Kamer van den 22sten dezer.

Van wege het Departement van Justitie is verzonden pag. 355—366 van het *Algemeen Politieblad.*

Rhijnhoogte te Keulen: den 21sten Augustus 8 voet 6 duim (8 voet 3½ duim Rhijnl.).

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 9den September des jaars 1853, des middags ten 12

ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Vijfde District, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het Egaliseren van het terrein, bestemd voor het Lijnpad op den Regter Oever van de Rivier de Waal, onder de gemeente Gent, tusschen den Waal-bandijk te Hulhuizen en den Overslag nabij de Bouwplaats de Zandberg, met het Bouwen der daarin noodige Lijnbrug, Duikers en Lijnhekken, in de provincie Gelderland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig Art. 6 van het Bestek.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in de provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur Conrad, en den Ingenieur Waldorp te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Van Reenen.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

RENTEBETALING OP HET GROOTBOEK DER 3 PERCENTS NATIONALE SCHULD.

De Minister van Finantien maakt bekend, dat de bovenstaande Rentebetaling zal geschieden op de navolgende Bureaux van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam, te weten:

Op het Vijfde Bureau:

voor de Kapitalen, ingeschreven onder Letter A tot en met K;

Op het Zesde Bureau:

voor de Kapitalen ingeschreven onder Letter L tot en met Z.

En wel alleenlijk over het halfjaar, verschijnende primo September 1853, van Donderdag den eersten tot en met Vrijdag den negenden dier maand en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), van Maandag den twaalfden September 1853 tot en met den 15den Januarij 1854.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk Besluit dd. 18 Mei 1818 (*Staatsblad* nº. 24), *voor de tiende of laatste maal* opgeroepen de nog niet opgekomen Regthebbenden op de Renten over het halfjaar, verschenen geweest op primo Maart 1849.

's Gravenhage, den 17den Augustus 1853, nº. 53.

De Minister voornoemd,
Van Doorn.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende, door tusschenkomst van Zijner Majesteits Consul-Generaal te *Londen*, ontvangene aankondiging van *Trinity-House* te *Londen*, gedagteekend 20 Julij jl., betreffende het Draailicht op Kaap *Otway*, *Bass-straat*, *Australie*; omtrent welk licht reeds vroeger dezerzijds een berigt in de *Staats-courant* is geplaatst geworden, onder dagteekening van 28 April 1849, [illegible] *wich*. Het licht, hetwelk draaijende is, vertoont daarenboven eene heldere schittering ééns in elke minuut; het brandpunt is 300 Engelsche voeten boven vol-zee verheven, en het licht wordt geacht zigtbaar te zijn op een afstand van 8 leagues (zes Duitsche zeemijlen).

Zeevarenden worden hierbij tevens opmerkzaam gemaakt, dat het rif vóór de *Kaap Otway* gelegen is op ongeveer $1/2$ of $3/4$ Engelsche mijl afstand; in de rigting van het Z. O. tot Z. Z. W., zich $1 1/4$ Engelsche mijl westwaarts uitstrekkende.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat volgens eene door tusschenkomst van Zijner Majesteits Consul-Generaal te *Londen* ontvangene aankondiging, gedagteekend *Hydrographic Office*, 28 Mei 1853, de in 1846 door een orkaan verwoeste vuurtoren op *Sand Cay* (*Florida-rif*) is herbouwd geworden, en dat het licht in den loop der maand Junij dezes jaars weder zoude worden ontstoken.

De vuurtoren heeft den vorm van eenen Cylinder, staande op een vierkant voetstuk, gedragen door 17 ijzeren kolommen; de geheele opstand verheft zich 121 Engelsche voeten boven laag water, en is zwart geverwd, uitgenomen de lantaren, welke wit geschilderd is.

Het is een stilstaand licht, afgewisseld met heldere schitteringen; het vertoont gedurende eene minuut een vast en onveranderlijk licht, en in de daarop volgende minuut eene verheldering welke tien seconden duurt, voorafgegaan en gevolgd door verduisteringen van 25 seconden.

Het is gelegen op 24°27'9'' N. Br. en 81°52'43'' Lengte west van *Greenwich*, en daar het eene hoogte heeft van omstreeks 100 Engelsche voeten boven vol-zee, zoo kan het licht, bij helder weder, met het oog 15 voeten boven water, gezien worden op eenen afstand van 16 Engelsche mijlen.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, op Maandag den 5den September aanstaande door de respective Plaatselijke of Garnizoens-Kommandanten, *onder nadere approbatie* van het Ministerie van Oorlog, tot de Aanbesteding der Leverantie van Fourragies zal worden overgegaan, ten behoeve van de Corpsen te Paard, welke van den 1sten November aanstaande, tot en met den 31sten October 1854, in de nagemelde plaatsen garnizoen zullen houden, te weten:

te *Amsterdam*, *Haarlem*, *'s Gravenhage*, *Leyden*, *Amersfoort*, *Utrecht*, *Deventer*, *Groningen*, *Leeuwarden*, *Breda*, *Tilburg*, *Roermond*, *Venlo*, *Maastricht* en op het *Eiland Walcheren*;

Noodigt mitsdien allen die daarin gading mogten hebben, om naar opgemelde Leverantie in te schrijven; hen tevens verwittigende, dat de Voorwaarden, waarop die Aanbesteding zal worden gedaan, van den 23sten dezer in de Bureaux van de hiervoren genoemde Militaire Autoriteiten ter lezing zullen liggen;

En brengt wijders nog ter kennis van de belanghebbenden:

1º. dat de inschrijving per *tien* ponden Hooi, per *tien* ponden Stroo en per *tien* ponden Haver moet geschieden;

2º. dat de prijzen der inschrijvingen, zoowel in cijfers als in letters volnit geschreven, moeten worden uitgedrukt; terwijl, wanneer de Gegadigden in breuken van cents verlangen mogten in te schrijven, zulks niet in kleinere gedeelten dan *honderdsten* zal mogen geschieden;

3º. dat de *namen*, *voornamen*, *woonplaatsen* en het *beroep* zoo van de Inschrijvers als van hunne borgen, duidelijk in de inschrijvings-biljetten zullen behooren te worden vermeld;

4º. dat die biljetten, welke tot opschrift moeten hebben:

Inschrijving voor de Leverantie van Fourragies aan de troepen te Paard te . . . .

op *gezegeld* papier geschreven, zoo door de Inschrijvers als door hunne borgen *eigenhandig* onderteekend, en behoorlijk gesloten moeten zijn;

5º. dat meergenoemde biljetten, onder bijvoeging der vereischte bewijzen van gegoedheid, zoowel van die der Inschrijvers als van hunne borgen, door de besturen hunner woonplaatsen afgegeven en behoorlijk geregistreerd, vóór of uiterlijk den [illegible] ten twaalf ure van den dag der Aanbesteding bij de respective Heeren Plaatselijke of Garnizoens-Kommandanten in de hiervoren genoemde Steden, bezorgd, en in de daartoe in hun Bureau voorhanden bus gestoken moeten worden, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen; *wordende den belanghebbenden bij deze uitdrukkelijk aanbevolen, om er op te letten dat bij ieder Inschrijvings-biljet en dus voor iedere Garnizoensplaats afzonderlijk, de hiervoren bedoelde bewijzen van gegoedheid moeten worden overgelegd*;

en 6º. dat zoodanige biljetten, welke niet aan de vereischten, bij voormelde punten omschreven, voldoen, of die eenige bijzondere bepalingen bevatten die van de voorwaarden mogten afwijken, of wel waarbij de bewijzen van gegoedheid in voege voorschreven ingerigt, niet mogten zijn overgelegd, niet in aanmerking zullen komen; terwijl het Ministerie van Oorlog zich het regt voorbehoudt, om de Leverantie niet te gunnen, ingeval hetzelve zal oordeelen dat de prijzen, in het algemeen, of in vergelijking met die, waartegen voor andere plaatsen is ingeschreven, te hoog mogten zijn, of wanneer er redenen mogten bestaan, om den minsten inschrijver de leverantie niet toe te kennen.

's Hage, den 11den Augustus 1853.

Bon. Forstner van Dambenoy.

AANKONDIGING.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,

Gezien de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten, van den 16den Augustus 1853, nº. 25;

[illegible] der wet van 6 Maart 1852 (*Staatsblad* nº. 47),

Brengt ter kennis van de belanghebbenden [illegible] provincie en mitsdien de uitoefening der jagtbedrijven, genoemd in art. 15, litt. *a*, *b*, *c*, *g* en *i* der wet van 6 Maart 1852 (*Staatsblad* nº. 47), voor dit jaar zal worden geopend *Vrijdag den 16den September aanstaande*, met zonsopgang, en dat het vangen van leeuwrikken en vinken met slagnetten (Art. 15, lit. *k*), reeds den 1sten September zal worden toegelaten.

En zal deze kennisgeving, in plano gedrukt, worden afgekondigd en aangeplakt waar zulks te doen gebruikelijk is alsmede in het *Provinciaal blad*, in de *Nederlandsche Staats-courant* en in het *Dagblad van Zuidholland en van 's Gravenhage* worden geplaatst.

's Gravenhage, den 22sten Augustus 1853.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
Van der Heim.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Tweede* trekking der *Eerste* Klasse van de 221ste *Staats-Loterij*, op Dingsdag den 23sten Augustus 1853, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

Nº.	2456	een prijs van	1000 gulden.
»	19747	» » »	5000 »
»	18072	» » »	1250 »
»	12789	» » »	1250 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Prieswijk.

*** Dijkgraaf en Hoogheemraden 's Lands en Groot-Waterschap van Woerden brengen bij deze ter kennisse van de Belanghebbenden, dat de vaart door des Waterschaps Sluis te Goejanverwelle, in den Noord-IJsseldijk gelegen, te rekenen met Woensdag den 24sten Augustus 1853, weder zal zijn opengesteld.

Woerden, 20 Augustus 1853.

Ter ordonnantie van dezelven,
Van Epp Taalman Kip.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** De Bekende en Onbekende Schuldeischers in den onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarden Boedel van den Heer *Johan Christoph Kraft* Junior, in leven Geneesheer, te 's Graveland en aldaar den 20sten Mei 1852 overleden worden bij deze, ter voldoening van art. 1082 van het Burgerlijk Wetboek opgeroepen, om op den 30sten September 1853, des voormiddags ten 11 ure, ten Kantore van den Notaris *A. Perk*, te Hilversum, tegenwoordig te zijn bij het afleggen der Rekening en Verantwoording in gemelden Boedel.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.